

Смерницький Дем'ян Вікторович,доктор юридичних наук, професор,
заступник директора ДНДІ МВС України

м. Київ, Україна

ORCID ID 0000-0001-6066-0324

Тригубенко Марина Володимирівна,кандидат юридичних наук, старший дослідник,
заступник начальника відділу

ДНДІ МВС України

м. Київ, Україна

ORCID ID 0000-0001-7646-3595

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ НА ІНФОРМАЦІЮ У СФЕРІ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У статті розглянуто питання правового регулювання прав людини на інформацію у сфері цифрових технологій. Визначено, що інформація – це відомості про всесвіт, які сприймаються певним суб'єктом. Зазначено, що Конституцією України кожному гарантується таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції, водночас кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір. Встановлено, що найефективнішим у забезпеченні вільного поширення інформації та її захисту є поєднання способів, таких як: помірковані дії власника інформації; розвиток відповідних технологій поширення та захисту інформації; належне правове регулюванням сфери цифрових технологій.

Ключові слова: права людини, інформація, статистична інформація, науково-технічна інформація, публічна інформація, цифрові технології.

Проводячи відповідні дослідження дотримання прав людини в сучасних умовах використання цифрових технологій, які стрімко розвиваються та стали невід'ємною складовою суспільного життя, зазначимо, що права людини у цій сфері переважно стосуються інформації. Цифрові технології створюють відповідні умови до передачі, обробки та зберігання інформації.

Інформаційне забезпечення – це підґрунтя усієї сфери суспільного життя.

У перекладі з латинської мови “інформація” (information) – це роз'яснення, уявлення [1, с. 717].

Національний стандарт України – ДСТУ 7448:2013 – визначає “інформацію” як задокументовані або публічно оголошені відомості про події та явища, що відбуваються в суспільстві, державі та довкіллі [2].

Загалом термін “інформація” стосується різноманітних сфер буття, тому є багатозначним, залежно від тих чи інших галузей науки – гуманітарних, технічних,

біологічних. Водночас точне й вичерпне його визначення залишається одним із найважчих наукових завдань, оскільки загальновизнаних уявлень про концептуальну природу й сутність інформації в науковому середовищі й дотепер не вироблено.

Аналізуючи різноманітні тлумачення визначення “інформації”, доходимо висновку, що інформація може бути і рухомим (динамічним), і статичним явищем, – відомості, які за певних умов стають інформацією, але ці відомості можуть дійсно передаватися різними способами [3, с. 24]. Інформація – це відомості про всесвіт. Іншими словами можна сказати, що всесвіт і є інформацією. А будь-які відомості стають інформацією, якщо є суб’єкт, який їх сприймає у вигляді певних даних.

Отже, в кінцевому варіанті, на нашу думку, визначення інформації можна сформулювати у такому вигляді: “інформація – це відомості про всесвіт, які сприймаються певним суб’єктом” [4, с. 177–178].

Розглянемо нормативну базу, що встановлює відповідні норми стосовно інформації.

Стаття 302 Цивільного кодексу України [5] визначає основні права фізичної особи на інформацію, а саме: вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію.

Основоположним нормативним документом, що стосується інформації, є Закон України “Про інформацію” [6]. Види інформації за змістом встановлені у ст. 10 Закону, це: інформація про фізичну особу; інформація довідково-енциклопедичного характеру; інформація про стан довкілля (екологічна інформація); інформація про товар (роботу, послугу); науково-технічна інформація; податкова інформація; правова інформація; статистична інформація; соціологічна інформація; інші види інформації [6]. Норми стосовно статистичної інформації встановлено в ст. 18 Закону [6], де також визначено, що правовий режим державної статистичної інформації визначається Законом України “Про державну статистику” [7], іншими законами та міжнародними договорами України.

Закон України “Про науково-технічну інформацію” визначає основи державної політики в галузі науково-технічної інформації, порядок її формування і реалізації в інтересах науково-технічного, економічного і соціального прогресу країни [8]. Метою Закону є створення в Україні правової бази для одержання та використання науково-технічної інформації. Законом регулюються правові і економічні відносини громадян, юридичних осіб, держави, що виникають при створенні, одержанні, використанні та поширенні науково-технічної інформації, а також визначаються правові форми міжнародного співробітництва в цій галузі.

Норми щодо науково-технічної інформації визначені у ст. 15 Закону [6]:

- науково-технічна інформація – будь-які відомості та/або дані про вітчизняні та зарубіжні досягнення науки, техніки і виробництва, одержані в ході науково-дослідної, дослідно-конструкторської, проектно-технологічної, виробничої та громадської діяльності, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді;

- правовий режим науково-технічної інформації визначається Законом України “Про науково-технічну інформацію” [8], іншими законами та міжнародними договорами України, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України;

- науково-технічна інформація є відкритою за режимом доступу, якщо інше не встановлено законами України [9, с. 26-27].

Конституцією України [10] передбачено низку норм із зазначеного питання.

Так, згідно зі ст. 31 Конституції кожному гарантується таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції.

Стаття 32 передбачає, що ніхто не може зазнавати втручання в його особисте і сімейне життя, крім випадків, передбачених Конституцією України. Не допускається збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини.

Стосовно інтелектуальної власності, кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності (ст. 41) та громадянам гарантується захист інтелектуальної власності, їхніх авторських прав, моральних і матеріальних інтересів, що виникають у зв'язку з різними видами інтелектуальної діяльності, а також кожний громадянин має право на результати своєї інтелектуальної, творчої діяльності, ніхто не може використовувати або поширювати їх без його згоди, за винятками, встановленими законом (ст. 54).

Отже, із зазначеного можна зробити висновок, що Конституцією України [10] передбачені норми щодо захисту прав стосовно конфіденційної інформації про особу, також ніхто не може використовувати або поширювати інформацію стосовно інтелектуальної власності без згоди на те її власника.

Водночас кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір. Здійснення цих прав може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя (ст. 34 Конституції).

Щодо поняття інформаційної безпеки, то, на нашу думку, у загальному розумінні інформаційна безпека – це можливість обмежити доступ до інформації третім особам (стороннім особам), а також можливість їхнього впливу та будь-якого іншого впливу на цю інформацію.

Статтею 31 Конституції України [10] кожному гарантується таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції. Винятки можуть бути встановлені лише судом у випадках, передбачених законом, з метою запобігти злочинів чи з'ясувати істину під час розслідування кримінальної справи, якщо іншими способами одержати інформацію неможливо.

Інформація з обмеженим доступом – це державна та комерційна таємниця.

Державна таємниця, згідно зі ст. 1 Закону України “Про державну таємницю” [11], – це вид таємної інформації, що охоплює відомості у сфері оборони, економіки, науки і техніки, зовнішніх відносин, державної безпеки та охорони правопорядку, розголошення яких може завдати шкоди національній безпеці України та які визнані у порядку, встановленому цим Законом, державною таємницею і підлягають охороні державою.

Комерційною таємницею, відповідно до ст. 505 Цивільного кодексу України [5],

є інформація, яка є секретною в тому розумінні, що вона загалом чи в певній формі та сукупності її складових є невідомою та не є легкодоступною для осіб, які звичайно мають справу з видом інформації, до якого вона належить, у зв'язку з цим має комерційну цінність та була предметом адекватних існуючим обставинам заходів щодо збереження її секретності, вжитих особою, яка законно контролює цю інформацію. Комерційною таємницею можуть бути відомості технічного, організаційного, комерційного, виробничого та іншого характеру, за винятком тих, які відповідно до закону не можуть бути віднесені до комерційної таємниці.

Основні положення захисту комерційної таємниці закріплені у Кримінальному кодексі України (ст.ст. 231–232, 361–363) [12], Кодексі України про адміністративні правопорушення (ст. 164-3) [13], Цивільному кодексі України (ст.ст. 420, 505-508, 1076) [5], Господарському кодексі України (ст.ст. 154-162 та ст.ст. 251, 252) [14], Кодексі законів про працю України (ст. 147) [15], Законі України “Про захист від недоброчесної конкуренції” [16], Законі України “Про банки і банківську діяльність” [17] та спеціальних (Закон України “Про інформацію” [6]) законодавчих актах [18, с. 38].

Крім того, до нормативно-правових актів, що регламентують сферу комерційної таємниці, слід віднести додатково: Закон України “Про науково-технічну інформацію” [8], Закон України “Про захист економічної конкуренції” [19], постанову Кабінету Міністрів України “Про перелік відомостей, що не становлять комерційної таємниці” [20].

З погляду нормативно-правового підходу, інформаційну безпеку можна визначити як суспільні правовідносини, що визначають можливість обмежити доступ до інформації третім особам (стороннім особам), а також можливість їх впливу та будь-якого іншого впливу на цю інформацію з метою реалізації життєво важливих інтересів особи, суспільства, держави і міжнародного співтовариства шляхом своєчасного виявлення, запобігання і нейтралізації реальних і потенційних загроз інформаційним відносинам, їх правової охорони та захисту.

Правовідносини в інформаційній сфері – це врегульовані нормами права специфічні суспільні відносини, що виникають між відповідними суб'єктами у зв'язку з одержанням, використанням, поширенням та зберіганням інформації, внаслідок чого між ними виникають суб'єктивні права та юридичні обов'язки [21, с. 20; 22, с. 29].

Закон України “Про доступ до публічної інформації” [23] визначає порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації та інформації, що становить суспільний інтерес.

А також визначає таке поняття, як “публічна інформація”. Публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, отримана або створена у процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації. Публічна інформація є відкритою, крім випадків, встановлених законом.

Інформацією з обмеженим доступом є, відповідно до ст. 6 Закону [23], конфіденційна інформація; таємна інформація; службова інформація.

Конфіденційна інформація – це інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень, та яка може поширюватися у визначеному ними порядку за їхнім бажанням відповідно до передбачених ними умов.

Таємна інформація – інформація, розголошення якої може завдати шкоди особі, суспільству і державі. Таємною визнається інформація, яка містить державну, професійну, банківську, розвідувальну таємницю, таємницю досудового розслідування та іншу передбачену законом таємницю.

До службової може належати така інформація:

- що міститься в документах суб'єктів владних повноважень, які становлять внутрішню службову кореспонденцію, доповідні записки, рекомендації, якщо вони пов'язані з розробкою напряму діяльності установи або здійсненням контрольних, наглядових функцій органами державної влади, процесом прийняття рішень і передують публічному обговоренню та/або прийняттю рішень;

- зібрана в процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни, яку не віднесено до державної таємниці.

Підводячи певні підсумки, зазначимо, що в державі створено відповідні умови для реалізації права людини на інформацію, яке визначено нормативно-правовими актами. Забезпечення права кожного на доступ до інформації встановлено з дотриманням норм щодо гарантування таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції, а також стосовно інформації з обмеженим доступом, до якої віднесено конфіденційну, таємну та службову інформацію.

Тобто, цифрові технології з метою гарантування прав людини повинні технологічними методами забезпечити вільне поширення інформації, а також передбачити створення відповідного захисту інформації, яка передається у мережі, або зберігається на відповідному обладнанні, у разі такої потреби.

Розглядаючи першу умову гарантування прав людини, а саме вільне поширення інформації, слід зазначити, що переважно дотримання цієї умови залежить від удосконалення технологій передачі інформації, які на сьогодні стрімко розвиваються та набули всесвітнього характеру, а також встановлення в нормативно-правових актах норм щодо відповідальності за перешкоджання вільному розповсюдженню інформації. На сьогодні більша частина людства в усіх сферах суспільного життя вже не може обійтися без систем електронних комунікацій, електронних ресурсів, виробництва програмного забезпечення та комп'ютерних технологій.

Щодо умов гарантування прав людини стосовно забезпечення захисту інформації, що передається чи зберігається, то забезпечення зазначених умов, на наше переконання, можливо досягти такими способами:

- обмеження розміщення інформації в інформаційних мережах – цей спосіб захисту інформації може бути забезпечений лише тільки самим власником інформації;

- створення відповідних технологій щодо захисту інформації при її передачі зберіганні, забезпечення доступу до неї тільки встановленим особам – цей спосіб повинен бути забезпечений виключно цифровими технологіями;

- встановлення в нормативно-правових актах норм щодо відповідальності за

незаконний доступ до інформації та подальше незаконне її використання – цей спосіб забезпечується правовим регулюванням суспільних відносин у сфері цифрових технологій.

Розглянемо надійність кожного із способів забезпечення захисту інформації. Так обмеження розміщення інформації в інформаційних мережах є дієвим способом її збереження, особливо якщо її зовсім не розміщувати. Але в наш час розвитку цифрових технологій та впровадження їх у всіх сферах суспільного життя вбачається неможливим.

Що стосується створення відповідних технологій щодо захисту інформації при її передачі, зберіганні та забезпечення доступу до неї тільки встановленим особам, то зазначений спосіб дає певні результати на певний проміжок часу. Адже з розвитком технологій захисту паралельно розвиваються і технології подолання такого захисту. Отже, захист буде ефективним лише на той час, до якого не будуть розроблені способи подолання цього захисту. Надалі виникає потреба розробляти нові технології захисту.

Встановлення в Кодексі України про адміністративні правопорушення та Кримінальному кодексі України норм щодо відповідальності за незаконний доступ до інформації та подальше незаконне її використання, на нашу думку, є дієвим способом впливу щодо забезпечення захисту інформації. Але враховуючи й той факт, що цифрові технології надають правопорушнику можливість здійснювати свої дії приховано (без ідентифікації особи), вони не завжди дають правоохоронним органам можливість притягнути його до відповідальності, відповідно до встановлених у нормативно-правових актах норм.

Підводячи підсумки розгляду питання забезпечення прав людини в сучасних умовах стрімкого розвитку та використання у всіх сферах суспільного життя цифрових технологій, необхідно зазначити, що найефективнішим стосовно забезпечення вільного поширення інформації та захисту відповідної інформації є поєднання зазначених вище способів, тобто помірковані дії власника інформації повинні поєднуватися з розвитком відповідних технологій поширення та захисту інформації, а також з належним правовим регулюванням сфери цифрових технологій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Юрична енциклопедія. К., 1998. Т. 2. 744 с.
2. Інформація та документація. Бібліотечно-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять: ДСТУ 7448:2013. Київ: Мінекономрозвитку України, 2014. III. 41 с.
3. Смерницький Д.В. Інформаційне забезпечення науково-технічної діяльності. Криміналістичний вісник. 2015. № 1 (23). С. 24–38.
4. Смерницький Д.В. Адміністративно-правове регулювання науково-технічної діяльності в Україні : дис. ... д-ра юрид. наук. : 12.00.07. К., 2020. 636 с.
5. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40–44. Ст. 356.
6. Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 року № 2657-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 48. Ст. 650.
7. Про державну статистику: Закон України від 17 вересня 1992 року № 2614-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 43. Ст. 608.
8. Про науково-технічну інформацію : Закон України від 25 червня 1993 року № 3322-XII. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 33. Ст. 345.

© Smernytskyi Demian, Tryhubenko Maryna, 2023

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/np.2023.3\(61\).12](https://doi.org/10.36486/np.2023.3(61).12)

Issue 3(61) 2023

<https://naukaipravookhrona.com/>

9. Смерницький Д.В. Інформаційне забезпечення науково-технічної діяльності. Криміналістичний вісник. 2015. № 1 (23). С. 24–38.
10. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
11. Про державну таємницю: Закон України від 21 січня 1994 року № 3855-XII. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 16. Ст. 93.
12. Кримінальний кодекс України: за станом на 5 квітня 2001 року № 2341-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25–26. Ст. 131.
13. Кодекс України про адміністративні правопорушення: за станом на 7 грудня 1984 року № 8073-X. Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. Дод. до № 51. Ст. 1122.
14. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144.
15. Кодекс законів про працю України: затверджено Законом УРСР № 322-VIII від 10.12.1971. Відомості Верховної Ради України. 1971. Дод. до № 50. Ст. 375.
16. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 7 червня 1996 року № 236/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 36. Ст. 164.
17. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 5–6. Ст. 30.
18. Смерницький Д.В. Правове регулювання науково-технічної діяльності. Наука і правоохорона. 2018. № 2 (40). С. 33–41.
19. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11 січня 2001 року № 2210-III. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2001. № 12. Ст. 64.
20. Про перелік відомостей, що не становлять комерційної таємниці: постанова Кабінету Міністрів України від 9 серпня 1993 року № 611.
21. Линник Г.М. Адміністративно-правове регулювання інформаційної безпеки України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук.: 12.00.07. Київ, 2010. 26 с.
22. Смерницький Д.В. Інформаційне забезпечення науково-технічної діяльності (продовження). Криміналістичний вісник. 2015. № 2 (24). С. 26–42.
23. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 року № 2939-VI. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2011. № 32. Ст. 314.

REFERENCES

1. Yurydychna entsyklopediia. "Legal encyclopedia". K., 1998. Vol. 2. 744 p. [in Ukrainian].
2. Informatsiia ta dokumentatsiia. Bibliotekno-informatsiina diialnist. "Information and documentation. Library and information activities. Terms and definitions of concepts: DSTU 7448:2013". Kyiv: Ministry of Economic Development of Ukraine, 2014. III. 41 p. [in Ukrainian].
3. *Smernytskyi, D. V.* (2015). Informatsiine zabezpechennia naukovo-tekhnichnoi diialnosti. "Information provision of scientific and technical activities". Forensic Herald. No. 1 (23). P. 24–38 [in Ukrainian].
4. *Smernytskyi, D. V.* (2020). Administratyvno-pravove rehuliuвання naukovo-tekhnichnoi diialnosti v Ukraini. "Administrative and legal regulation of scientific and technical activity in Ukraine": diss. ... Doctor of Juridical Sciences: 12.00.07. K. 636 p. [in Ukrainian].
5. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy. "Civil Code of Ukraine", dated January 16, 2003, No. 435-IV. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 2003. No. 40-44. Art. 356 [in Ukrainian].
6. Pro informatsiiu. "About information": Law of Ukraine, dated October 2, 1992, No. 2657-XII. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 1992. No. 48. Art. 650 [in Ukrainian].
7. Pro derzhavnu statystyku. "On state statistics": Law of Ukraine of September 17, 1992 No. 2614-XII. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 1992. No. 43. Art. 608 [in Ukrainian].

© Smernytskyi Demian, Tryhubenko Maryna, 2023

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/np.2023.3\(61\).12](https://doi.org/10.36486/np.2023.3(61).12)

Issue 3(61) 2023

<https://naukaipravookhrona.com/>

8. Pro naukovo-tekhnichnu informatsiiu. "On scientific and technical information": Law of Ukraine dated June 25, 1993, No. 3322-XII. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 1993. No. 33. Art. 345 [in Ukrainian].

9. *Smernytskyi, D.V.* (2015). Informatsiine zabezpechennia naukovo-tekhnichnoi diialnosti. "Information provision of scientific and technical activities". Forensic Herald. No. 1 (23). P. 24-38 [in Ukrainian].

10. Konstytutsiia Ukrainy. "Constitution of Ukraine": adopted at the fifth session of the Verkhovna Rada of Ukraine on June 28, 1996. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 1996. No. 30. Art. 141 [in Ukrainian].

11. Pro derzhavnu tayemnytsiu. "On state secrets": Law of Ukraine dated January 21, 1994, No. 3855-XII. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 1994. No. 16. Art. 93 [in Ukrainian].

12. Kryminalnyi kodeks Ukrainy. "Criminal Code of Ukraine": as of April 5, 2001, No. 2341-III. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 2001. No. 25-26. Art. 131 [in Ukrainian].

13. Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia. "Code of Ukraine on Administrative Offenses": as of December 7, 1984, No. 8073-X. Information of the Verkhovna Rada of the Ukrainian SSR. 1984. Add. to No. 51. Art. 1122 [in Ukrainian].

14. Hospodarskyi kodeks Ukrainy. "Economic Code of Ukraine", dated January 16, 2003 No. 436-IV. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 2003. No. 18, No. 19-20, No. 21-22. Article 144 [in Ukrainian].

15. Kodeksu zakoniv pro pratsiu Ukrainy. "Code of Labor Laws of Ukraine": Approved by Law No. 322-VIII, dated 10.12.71. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 1971. Add. to No. 50. Art. 375 [in Ukrainian].

16. Pro zakhyst vid nedobrosovisnoi konkurentsii. "On protection against unfair competition": Law of Ukraine of June 7, 1996, No. 236/96-VR. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 1996. No. 36. Art. 164 [in Ukrainian].

17. Pro banky i bankivsku diialnist. "On banks and banking activities": Law of Ukraine dated December 7, 2000, No. 2121-III. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 2001. No. 5-6. Art. 30 [in Ukrainian].

18. *Smernytskyi, D.V.* (2018). Pravove rehuliuвання naukovo-tekhnichnoi diialnosti. "Legal regulation of scientific and technical activity". Nauka i Pravoohorona. No. 2 (40). P. 33-41 [in Ukrainian].

19. Pro zakhyst ekonomichnoi konkurentsii. "On the protection of economic competition": Law of Ukraine dated January 11, 2001, No. 2210-III. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine (VVR), 2001, No. 12, Article 64 [in Ukrainian].

20. Pro perelik vidomostei, shcho ne stanovliat komertsii noi taiemnytsi. "On the list of information that does not constitute a commercial secret": Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine, dated August 9, 1993, No. 611 [in Ukrainian].

21. *Linnyk, H.M.* (2010). Administratyvno-pravove rehuliuвання informatsi noi bezpeky Ukrainy. "Administrative and legal regulation of information security of Ukraine": autoref. thesis ... Candidate of Juridical Sciences: 12.00.07. Kyiv. 26 p. [in Ukrainian].

22. *Smernytskyi, D.V.* (2015). Informatsiine zabezpechennia naukovo-tekhnichnoi diialnosti (prodovzhennia). "Information support of scientific and technical activities (continued)". Forensic Herald. No. 2 (24). P. 26-42 [in Ukrainian].

23. Pro dostup do publichnoi informatsii. "On access to public information". Information of the Verkhovna Rada of Ukraine (VVR). No. 32, Art. 314 [in Ukrainian].

Smernytskyi Demian,Doctor of Juridical Sciences, Full Professor,
Co-Director of the State Research Institute MIA Ukraine,
Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0001-6066-0324**Tryhubenko Maryna,**Candidate of Juridical Sciences, Senior Researcher,
Deputy Head of the Scientific Organizational Department,
State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0001-7646-3595**LEGISLATING THE HUMAN RIGHTS TO INFORMATION IN THE DIGITAL
TECHNOLOGY SPHERE**

The article explores the legal regulation of human rights regarding information in digital technologies. Information is defined as knowledge about the universe that a specific subject perceives. The Ukrainian Constitution ensures the confidentiality of all correspondence, including telephone conversations, telegrams and other forms of communication. Simultaneously, individuals have the right to freely gather, save, employ, and share information verbally, in written form, or by other means as they see fit. Regarding the concept of information security, we believe it refers to the capability of limiting access to information from third parties (outsiders), while also preventing their influence and any other potential impact on said information. From a regulatory and legal standpoint, information security can be defined as the public legal relations that identify the ability to limit access to third parties and their ability to influence or impact vital information. The ultimate goal is to identify, prevent, and neutralize any potential threats to information relations in a timely manner to protect the vital interests of individuals, society, the state, and the international community, as well as provide legal protection and defense. Restricted information: confidential information; secret information; proprietary information. The authors noted that, in order to ensure human rights, digital technologies should ensure the free flow of information through technological means and, where necessary, provide for the establishment of appropriate protection for information transmitted over the network or stored on relevant equipment.

In summary, we suggest that the best way to ensure the free flow of information and to protect relevant information in the context of the rapid development and use of digital technologies in all spheres of social life is through a combination of techniques. Reasonable measures may include actions taken by information owners, technologies for suitable dissemination and protection, and appropriate legal regulations in the field of digital technology, all aimed at ensuring the smooth transmission of information and safeguarding critical data.

Keywords: human rights, information, statistical information, scientific and technical information, public information, digital technologies.

Отримано 18.10.2023

© Smernytskyi Demian, Tryhubenko Maryna, 2023

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/np.2023.3\(61\).12](https://doi.org/10.36486/np.2023.3(61).12)

Issue 3(61) 2023

<https://naukaipravookhorona.com/>